

Denne pjece henvender sig til unge med handicap, der er på vej mod voksenlivet, og deres familie. Pjecen belyser relevante forhold, der bør undersøges og klarlægges i samråd med den unge, familien og dennes rådgiver inden den unge fylder 18 år.

Børn og Familie

Tlf.: 3998 4500
E-mail: boernogforebyggelse@gentofte.dk

Ungecenter Gentofte

Tlf.: 3998 6800
E-mail: ungecenter@gentofte.dk

Social og Handicap Myndighed

Tlf.: 3998 0000
E-mail: socialoghandicap@gentofte.dk

Pleje og Sundhed Myndighed

Tlf.: 3998 0000
E-mail: plejeogsundhed@gentofte.dk

**UU-Nord
(Ungdomsuddannelsesvejledning)**

Tlf.: 4596 9696
E-mail: vejledning@uu-nord.dk

**Den Uvildige Konsulentordning på
Handicapområdet**

Tlf.: 7630 1930
E-mail: mail@dukh.dk

Danske Handicaporganisationer

Tlf.: 3675 1777
E-mail: dh@handicap.dk

SU-styrelsen

E-mail: su@su.dk

Statsforvaltningen Hovedstaden

Tlf.: 7256 7000
E-mail: hovedstaden@statsforvaltning.dk

Læs mere på www.gentofte.dk

18 år og hva' så?

- TIL UNGE MED HANDICAP OG DERES FORÆLDRE

Det kan være en stor omvæltning for dig og dine forældre, når du fylder 18 år.

Du bliver myndig og skal i det omfang, det er muligt, tage ansvar for din egen tilværelse.

Støtte- og hjælpemulighederne ændres, da der træder anden lovgivning i kraft.

Du får en eller flere egne rådgivere i kommunen.

Nye regler, nye ansigter og nye valg

Når du fylder 18 år bliver du myndig. Det betyder, at du har nogle andre muligheder og rettigheder end hidtil.

Ved overgangen til voksenlivet er der mange nye valg, der melder sig. Du bør i samråd med dine nærmeste tage stilling til spørgsmål som:

- Hvad skal jeg lave om dagen og i fritiden?
- Hvad skal jeg leve af?
- Hvor skal jeg bo?
- Hvem kan hjælpe og støtte mig i hverdagen?
- Har jeg brug for hjælp til at varetage mine forhold og min kontakt til kommunen?

Du kan hente inspiration til at træffe aktive valg om din fremtid i pjecen "Vigtige valg – guide til unge med handicap". Pjecen kan bestilles og downloades på www.socialstyrelsen.dk

Informationsmøde

For at få afklaret spørgsmålene og forebygge vanskeligheder i overgangen til voksenlivet er det væsentligt, at du og din familie i god tid samarbejder med kommunen om at få planlagt fremtiden mht. uddannelse, arbejde, fritid, forsørgelse, boligforhold mv.

Jeres nuværende rådgiver i Børn og Familie vil minimum et halvt år før du bliver 18 år, tilbyde dig og dine forældre et møde med dine nye rådgivere i kommunen. På mødet vil dine ressourcer, ønsker og behov blive afdækket, og du og din familie kan høre mere om nogle af de støtte- og hjælpemuligheder, der kan etableres efter det 18. år.

I det følgende er oplistet nogle af de muligheder og ændringer, som du og dine forældre bør være opmærksomme på.

Fuldmagt og værgemål

Ved det 18. år bliver du myndig og har derved ret til at handle på egne vegne. Dine forældre vil ikke længere automatisk blive involveret i din sag med kommunen. Kommunen vil som udgangspunkt henvende sig til dig og drøfte dine forhold.

Hvis du vurderer, at du har behov for nogen til at hjælpe dig i dialogen med kommunen, skal du give dem tilladelse til det ved en fuldmagt. En fuldmagt giver en person, du har tillid til, ret til at at medvirke eller handle på dine vegne. Du kan give fuldmagt til, hvem du ønsker. Det kan for eksempel være dine forældre, en i dit netværk eller en advokat.

Der findes forskellige typer af fuldmagt. Du kan hente råd og vejledning hos din rådgiver i kommunen.

Nogle unge er ikke i stand til at tage vare på deres personlige og økonomiske interesser. I disse tilfælde kan der søges om værgemål. Det betyder, at en værge kan træffe beslutninger om de forhold, der er omfattet af værgemålet. Rådgivning om værgemål kan fås ved henvendelse til Statsforvaltningen

Uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder

- Ungdomsuddannelse
- Videregående uddannelse
- Erhvervsfaglig uddannelse/EGU
- Kost-/efterskole
- Særligt tilrettelagt forløb (STU)
- Almindeligt lønarbejde
- Virksomhedspraktik
- Fleksjob
- Job med løntilskud
- Beskyttet beskæftigelse
- Aktivitets- eller samværstilbud

Unge med et handicap skal have adgang til uddannelse på lige fod med andre unge. Som ung med handicap kan du som alle andre gennemgå en ungdomsuddannelse evt. med støtte eller som et særligt tilrettelagt forløb.

Afhængig af dit funktionsniveau har du forskellige muligheder for at komme i beskæftigelse efter endt skolegang. Er fleksjob eller job med løntilskud ikke en mulighed, kan du komme i beskyttet beskæftigelse eller et aktivitetstilbud.

Kunne du tænke dig en ungdomsuddannelse skal du kontakte UU-Nord, som er ansvarlige for at

udarbejde en uddannelsesplan. Du kan søge yderligere råd og vejledning om uddannelse og beskæftigelse hos Ungecenter Gentofte, som er en del af Ungecampus.

Social og Handicap Myndighed kan yde rådgivning om beskyttet beskæftigelse og aktivitets – og samværstilbud.

Forsørgelsesmuligheder

- Lønarbejde
- Statens Uddannelsesstøtte (SU)
- Kontanthjælp
- Revalideringsydelse
- Flexjobydelse
- Førtidspension

Når du bliver 18 år, har dine forældre ikke længere pligt til at forsørge dig. Det betyder, at du i videst muligt omfang skal forsørge dig selv.

Har du begrænset arbejdsevne, kan der ydes revalidering, som er erhvervsrettede aktiviteter og økonomisk hjælp, der skal bidrage til, at du kommer ind på arbejdsmarkedet. Har du grundet dit handicap ingen arbejdsevne, kan der tilkendes

førtidspension fra det 18. år.

Som hovedregel har du ikke ret til kontanthjælp, hvis du har en formue, der overstiger 10.000 kr. Det kan for eksempel være en børneopsparing.

Får du SU under uddannelse, skal du være opmærksom på, at støtten ikke gives i 1. kvartal efter det fyldte 18. år.

Rådgivning kan fås ved henvendelse til Ungecenter Gentofte. Kontakt SU-styrelsen for rådgivning om SU og mulighederne for et handicaptillæg til din SU.

Fritid

- Klub
- Aktivitets- og væresteder
- Foreninger
- Min Fritid

Hvad syntes du er sjovt at lave? På www.gentofte.dk kan du finde forskellige fritidstilbud og foreninger, der måske har din interesse. Min Fritid er et tilbud til borgere med særlige behov, som har brug for støtte til at komme i gang med en fritidsaktivitet. Læs mere på www.gentoftekommune.dk/minfritid

Har du psykiske problemer, er der forskellige aktivitets- og væresteder i kommunen. Læs om dagtilbud til voksne med sindslidelser på www.gentofte.dk.

Rådgivning kan fås i Social og Handicap Myndighed.

Mulige boformer

- Hjemmeboende hos forældre
- Egen bolig
- Egen bolig med støtte
- Bofællesskab/opgangsfællesskab
- Botilbud

Når du flytter hjemmefra skal, du som udgangspunkt ligesom andre unge selv anskaffe dig en bolig. Nogle unge med handicap kan sagtens klare sig selv i egen bolig med støtte, mens andre har behov for at bo i botilbud med nær menneskelig kontakt, omsorg, pleje og pædagogisk bistand. Der findes forskellige typer boformer til personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Find disse botilbud på www.gentofte.dk og www.tilbudsportalen.dk.

Rådgivning kan fås ved henvendelse i Social & Handicap Myndighed. Grundet ventetiden på visse botilbud bør du og din familie i god tid tage stilling til, hvornår du skal flytte hjemmefra.

Muligheder for personlig hjælp og støtte

- Personlig hjælp
- Praktisk hjælp
- Bostøtte
- Hjemmevejledning
- Ledsagerordning
- Borgerstyret Personlig Assistance
- Aflastning
- Træning eller behandling
- Rehabilitering

Der er forskellige muligheder for at få støtte eller hjælp til at klare de af hverdagens aktiviteter, som du ikke selv kan klare. Det kan være personlig pleje, rengøring, indkøb mv. Har du et omfattende behov for hjælp og kan du fungere som arbejdsleder for hjælpere, som du selv har ansat, kan en hjælpeordning være en mulighed. For at skabe lige muligheder for handicappedes deltagelse i kultur- og samfundsliv, kan der etableres ledsagelse på op til 15 timer om måneden.

Du kan læse mere på www.gentofte.dk eller få rådgivning ved henvendelse til Social og Handicap Myndighed.

Mulige hjælpemidler

- Personligt hjælpemiddel
- Forbrugsgoder
- Boligindretning
- Handicapbil

En særlig boligindretning, en handicapbil eller andre hjælpemidler kan betyde, at du kan klare flere af hverdagens aktiviteter selv.

Rådgivning kan fås ved henvendelse til Pleje & Sundhed visitationen.

Handicapbil

Hvis I har en handicapbil, så skal du overveje, om du ønsker at overtage bilen og eventuelle låneforpligtelser fra dine forældre ved det 18. år. Undersøg om du selv eller en hjælper kan køre bilen, hvis du ønsker at overtage den. Hvis du ikke overtager bilen, skal dine forældre indfri det samlede lån – også den del af lånet, der ellers ville have været afdragsfrit.

Rådgivning kan fås i Pleje & Sundhed Myndighed.

Psykologbehandling

Mulighederne for at få psykologbehandling ændrer sig ved det 18. år. Psykologbehandling forudsætter en lægelig vurdering af dit behov og en økonomisk vurdering af dine muligheder for selv at betale. Derudover skal øvrige behandlingsmæssige muligheder være udtømte.

Rådgivning fås i Social & Handicap Myndighed.

Merudgifter

I forbindelse med at du fylder 18 år ophører det aktuelle tilskud til dækning til merudgifter – også eventuelle merudgifter i forbindelse med bolig og

bil. Har du en betydelig nedsat funktionsevne, og har du omfattende hjælp, kan du ansøge om dækning af merudgifter ved den daglige livsførelse efter det 18. år. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, og at den ikke kan dækkes af anden lovgivning. Vær opmærksom på, at du som udgangspunkt ikke kan forvente, at få dækket de samme merudgifter som hidtil. Du må endvidere forvente at, der kan være en egenbetaling på flere ting.

Rådgivning kan fås i Social & Handicap Myndighed.

Lønkomensation

Som forældre skal du være opmærksom på, at lønkomensation for tabt arbejdsfortjeneste ophører, når den unge fylder 18 år. Det er vigtigt, at du som forældre i god tid inden det 18. år tager stilling til egen forsørgelsesmæssige situation og fremtid. Efter det 18. år er der mulighed for at blive ansat som hjælper/støtteperson for den unge, imens den unge bor hjemme.

Råd og vejledning kan hentes hos Social & Handicap Myndighed og Pleje & Sundhed Myndighed.

Efterværn

Som udgangspunkt ophører alle dine nuværende foranstaltninger ved det fyldte 18. år. Bevilling af personlige hjælpemidler og forbrugsgoder videreføres dog uden videre efter det 18. år. Der er i visse tilfælde mulighed for at

videreføre anbringelser og kontaktpersonsordninger, indtil du fylder 23 år (efterværn).

Økonomisk boligstøtte

Såfremt jeres familie bor i lejebolig og du fortsat bor hjemme, skal I være opmærksomme på, at eventuelt bevilget boligstøtte reduceres eller bortfalder, da den samlede husstandsindkomst forøges som følge af, at du nu anses for at være selvforsørgende og forventes at bidrage til betaling af husleje. Såfremt du har selvstændig lejebolig, kan du ansøge om boligstøtte. Husk at få lavet et realistisk budget før valg af bolig. Visse boliger kan være for dyre i forhold til din indkomst.

Rådgivning kan fås hos Udbetaling Danmark/ www.borger.dk

